हे करावे

- तुमच्या सत्रामध्ये सहभागी होणाऱ्या मुलांसाठी सुरक्षित वातावरण प्रदान करा.
- सर्व बालकांना त्यांचे लिंग, वय, धर्म, वंश किंवा पंथ विचारात न घेता, व्यक्ती म्हणून समानतेने आणि आदराने वागवा.
- तुम्ही तुमच्या शाळेत सत्र चालवणारे शिक्षक नसल्यास दर दहा मुलांमागे एक प्रौढ व्यक्ती असे किमान प्रमाण स्निश्चित करा
- उचित शारीरिक संपर्क काय आहे याची जाणीव ठेवा आणि फक्त बालकांच्या संमतीनेच या संपर्कात सहभागी व्हा.
- इतरांच्या व्यक्तिगत सीमा रेषांचा सन्मान करा.
- अापण साक्षीदार असल्यास किंवा कोणत्याही सुरक्षिततेच्या समस्येबद्दल कोणी सांगितल्यास काय करावे याबददल जागरूक रहा.
- कोणत्याही अनिश्चिततेबद्दल चर्चा करण्यासाठी आमच्याशी किंवा दुसऱ्या सत्र संयोजकाशी संपर्क साधा.
- सत्रामध्ये काही वाईट वर्तन झाल्यास काय करावे याबद्दल इतर सत्र संयोजकांशी चर्चा करा आणि
  त्या केंद्रांत ठिकाणी वर्तणूक व्यवस्थापन पॉलिसी आहे का ते तपासा.
- बालकांना रचनात्मक, वय-उचित प्रोत्साहन देणे, प्रशंसा व टीका करणे असे सर्व काही द्या.
- एका सकारात्मक आणि सहयोगी वातावरणाला प्रोत्साहन द्या जेथे बालके एकमेकांना मदत करतील आणि शिकतील.
- बालकांना डिजिटल बनविण्याचा प्रयोग करण्यास, चुकीचे करण्यास आणि चुकले तरी त्यातून सकारात्मक धडे घेण्यास प्रोत्साहित करा.
- कोडिंग शिकण्याची मजा घ्या!

हे करू नका

- एकाच बालकाच्या सहवासात वेळ घालवू नका. तुम्हाला बालकांशी व्यक्तिगत रित्या भेटण्याची गरज असल्यास, ते शक्य तितक्या खुल्यापणे करा, दार उघडे ठेवा आणि भेटीबद्दल दुसऱ्या जबाबदार प्रौढ व्यक्तीला कळवा.
- आक्षेपार्ह किंवा लैगिंकदृष्ट्या सूचक शाब्दिक किंवा शारीरिक भाषा वापर नका आणि त्याचा वापर आव्हानात्मक होऊ देऊ नका.
- कोणत्याही स्वरुपाच्या अयोग्य शारीरिक संपर्कास परवानगी देऊ नका किंवा त्यात अडकून राहू नका.
  अपरिहार्य प्रसंगी जेव्हा शारीरिक संपर्क करणे आवश्यक असते, उदा. त्रासलेल्या बालकाचे सांत्वन करताना किंवा त्याला आश्वासित करण्यास, देखील फक्त म्लाच्या संमतीनेच करा.
- बालकांसाठी वैयक्तिक स्वरुपाच्या गोष्टी त्म्ही करू नका ज्या ते स्वत: च स्वत: साठी करू शकतात.
- बालकांना किंवा तरुणांना शारीरिक शिक्षा देऊ नका.
- पक्षपातीपणा करून, अयोग्य टीका, उपहास, किंवा अवांछित लक्ष केंद्रित करून कोणत्याही
  कारणास्तव व्यक्तिगत रित्या बालकाला वेगळे करू नका.
- पूर्व नियोजित कामांव्यतिरिक्त बालकांशी किंवा तरुण लोकांशी अयोग्य रित्या सामायिक करण करू नका.
- सत्रा बाहेर सत्रामधील सदस्यांशी, उदाहरणार्थ सोशल मीडियावर किंवा फोनद्वारे थेट संवाद साधू नका.